

ЗВІТ СЕКЦІЇ СУСПІЛЬНИХ НАУК АН ВО УКРАЇНИ за 2015 р.

Віце-президент академік КУРИЛО В.І.

**Високоповажні академіки, вельмишановна Президіє,
вельмишановний пане Президенте Академії!**

До вашої уваги подається звіт Секції суспільних наук АН ВО України за звітний 2015 рік.

У складі Секції суспільних наук академії у 2015 році налічувалося 101 дійсний член (академік), 1 член-кореспондент та 3 зарубіжних членів академії, які об'єднуються у складі 5 відділень:

- відділення економіки (21 дійсний член, 1 зарубіжний член);
- відділення історії (15 дійсних членів та 1 член-кореспондент);
- відділення історії та методології освіти, науки і техніки (16 дійсних членів);
- відділення права (26 дійсних членів, 2 зарубіжних члена);
- відділення філософії (23 дійсних членів).

Потужний науковий потенціал дав можливість плідно працювати над дослідженням широкого спектру суспільних проблем у галузях економіки, історії, зокрема і історії освіти, науки і техніки, права та філософії, зробити значний внесок у розвиток вітчизняної науки.

У доповіді коротко зупинюся на здобутках Секції у розрізі її Відділень, а повний звіт Відділень ви можете побачити у Віснику академії. Так:

По відділенню економіки (академік-секретар Череп А.В.):

Важливим завданням роботи відділення економіки Академії наук Вищої освіти України у звітному році було виявлення проблемних питань підвищення конкурентоспроможності вищої освіти України, економіки держави, регіонів і суб'єктів господарювання, підвищення інтелектуального капіталу держави та розробка креативних пропозицій щодо їх розв'язання. Для вирішення поставлених завдань була визначена мета діяльності, яка полягала в активній громадській позиції і участі у вирішенні актуальних для вітчизняної економіки питань; здійсненні плідної інтегрованої наукової та освітянської діяльності, яка направлена на постійний трансфер технологій і, на цій основі, забезпечення модернізації освіти та економіки України.

Академіки відділення опублікували у фахових наукових журналах, включених до переліку МОН, 22 статті, а саме: Михасюк І.Р. -2; Череп А.В.-20, а також мають 24 публікації в наукових журналах, включених до міжнародних наукометричних і реферативних баз, зокрема Боголіб Т.М. у 2015 р. має таких публікацій - 14, що є підтвердженням креативного підходу до вирішення економічних проблем на міжнародному рівні.

Маючи значний науковий потенціал; високий рівень науково-методичної роботи, викладання дисциплін Академіки передають свій досвід студентам,

підготувавши 25 навчальних посібників, підручників та монографій. Також отримано 6 свідоцтв про право інтелектуальної власності.

Академіки відділення економіки АН ВО України беруть активну участь у допомозі воїнам АТО, а саме:

Боголіб Т.М. – внесла протягом року 5000 грн.

Марцин В.С. три рази перераховував односторонній заробіток

Михась І.Р. бере активну участь у допомозі воїнам АТО.

Череп А.В. організувала і придбала спальні мішки для Бабенко Івана, організувала і взяла участь у благодійній акції по здачі крові для учасників АТО, внесла суму – 5000 грн.

По відділенню історії (академік-секретар Ляхоцький В.П.):

Відділення історії займає активну позицію у питанні вирішення злободенних проблем, які виступають як виклики часу, продиктовані невпинно наростаючими темпами соціального прогресу, поступу до демократії, нагальною потребою формування в Україні громадянського суспільства. Академіки відділення докладали значних зусиль у справу формування історичної свідомості молодих громадян України, національної самосвідомості, як невід'ємного сегменту світової цивілізації.

Зокрема, у час військового протистояння, нав'язаного Україні російським агресором, доречно підкреслити важливу роль наших колег у веденні інформаційної війни, у «битві» за правду сьогодення, актуалізації досвіду вирішення військових та політичних криз, набутого попередніми поколіннями українського народу, у формуванні в суспільстві, насамперед у молодого покоління, соціального оптимізму, почуття патріотизму та самодостатності.

Академіки відділення представляють вищі навчальні заклади 7-и регіонів, таких наукових та освітніх центрів як Дніпропетровськ, Запоріжжя, Київ, Кам'янець-Подільський, Львів, Одеса, Умань. Ними цього року розроблено 37 програм, 49 спецкурсів, 22 спецсеминари, 17 курсів лекцій; у повному обсязі виконують педагогічне навантаження, яке подекуди сягає до 1100 академічних годин. Керують 15 – ма докторантами, аспірантами, здобувачами. Відчутна їх діяльність в організації науки. П'ятеро академіків - *О.М.Завальнюк, Ю.М. Мальчин В.В.Іваненко, О.В. Сминтина, М.Ф.Фролов* (народний депутат України), очолюють спецради із захисту дисертаційних досліджень, шестеро – *С.Д.Василенко, М.П.Гетьманчук, В.П.Ляхоцький, Л.І.Тимченко, А.Г.Філінюк, А.М.Шатохін* входять до їх складу у різних містах держави. Під керівництвом академіків відділення у році, що минає, 5 - захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук, 9 - кандидата наук. Вчені очолюють 11 держбюджетних НДР, Олена Валентинівна Сминтина працює на базі 4 зарубіжних грантів. Завдяки їх невтомній праці і наполегливості світ побачило 14 монографій, 19 методичних вказівок, 7 навчальних посібників. За їх участі та організаційної підтримки відбулася робота понад 92 когресів та конференції різних рівнів.

Усі без виключення члени відділення брали участь у фінансовій допомозі АТО, зокрема академік Олександр Михайлович Завальнюк із власних заощаджень неодноразово перерахував бійцям АТО не одну тисячу гривень. Брав участь у волонтерській акції зі збору одягу для поранених вояків Збройних Сил України і бійців добровольчих формувань.

По відділенню історії та методології освіти, науки і техніки (академік-секретар Пилипчук О.Я.):

Проблематика досліджень Відділення стосувалася у 2015 р., насамперед, найважливіших проблем загальної інвентаризації всього, що зроблено українськими істориками науки і техніки, особливо в галузі впровадження їхніх надбань у сферу української освіти: які курси і де читаються, які підручники та посібники вийшли у світ. Це дозволило виявити напрями, найменш забезпечені навчально-допоміжними розробками, і спрямувати на них посилену увагу.

Члени Відділення історії та методології освіти, науки і техніки за звітний період завершили дослідження 2-х наукових тем і продовжило розробку ще 2 не менш важливих наукових проблем з історії науки і техніки. Результати цих досліджень активно впроваджувалися у навчально-виховний процес студентів та аспірантів. Це дозволило здійснювати підготовку кадрів найвищої кваліфікації та підвищувати світоглядну підготовку різних галузей знання. Більш масштабним і різноманітним став характер набуття контактів з науковими і навчальними організаціями в низці регіонів. Так, сьогодні, вже існують домовленості про науково-технічну і творчу співпрацю з низкою центрів з історії науки і техніки в Харкові, Одесі, в Тернополі. В кожному окремому випадку ведеться співпраця згідно узгодженої програми, до якої належить надання методичної і наукової допомоги у підготовці спеціалістів з історії науки і техніки, проведення наукових досліджень та конференцій.

Під науковим консультуванням та керівництвом академіків відділення у 2015 р. захищено 2 докторських - В.П. Михайлюк та 11 кандидатських дисертацій (3 - В.П. Михайлюк, 1 - Л.Є. Лаповець, 4 - О.Я. Пилипчук, 2 - В.С. Савчук, 1 - В.І. Тимченко).

Взагалі у Звіті Відділення відзначена робота академіків О.Я. Пилипчука, С.П. Рудої, В.С. Савчука, Л.Т. Котляренко, В.В. Кислова, В.П. Гріффена, В.П. Михайлюка, В.І. Тимченка, О.І. Барабаша, В.М. Гамалії, Л.Є. Лаповець.

По відділенню права (академік-секретар Бобровник С.В.):

Хотілося б відзначити окремі напрями роботи відділення у цьому році. Це - найактивніша участь у законотворчій діяльності та консультуванні у ВРУ:

- участь у розробці 39 законопроектів (Воробей П.Д).
- розробка Проекту Закону України «Про сили спеціальних операцій» (Ліпкан В.А.);
- розробка Проекту Закону України «Про страхову медицину в Україні» (Самохін А.В.);

- у участь у розробці законодавства у сфері правоохоронної діяльності, освіти і науки (Гарасимів Т.З.);
- внесення пропозицій до Верховної Ради України щодо якості дисертацій (Басай В.Д.);
- підготовка експертних висновків по 2-х законопроектах (Бобровник С.В.);
- наукове обґрунтування пропозицій щодо нормативно-правового забезпечення земельної реформи, сталого розвитку сільських територій та продовольчої безпеки України (Світличний О.П.)
- участь у роботі науково-консультативної ради при Комітеті ВРУ з євроінтеграції (Коломоєць Т.О.);
- наукове консультування комітетів ВРУ (Шамрай В.О.).

Плідно працювали академіки відділення по підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації: під науковим керівництвом (консультуванням) академіків відділення за 2015 р. підготовлено:

5 докторів юридичних наук: 1 (Єрмоленко В.М.), 1 (Калюжний Р.А.), 1 (Коломоєць Т.О.), 2 (Курило В.І.) та **48 кандидата юридичних наук:** 2 (Басай В.Д.), 2 (Бобровник С.В.), 2 (Василенко М.Д.), 4 (Гарасимів Т.З.), 3 (Діхтяєвський П.В.), 3 (Захарченко П.П.), 4 (Калюжний Р.А.), 3 (Кісіль З.Р.), 1 (Коломоєць Т.О.), 4 (Курило В.І.), 1 (Ладиченко В.В.), 3 (Ліпкан В.А.), 3 (Світличний О.П.), 1 (Шамрай В.О.).

Участь у допомозі АТО:

- придбано і передано адресно 2 бронжилети, 2 шоломи (класу 5+), 2 комплекти літньої камуфляжної форми та чоботи «берці» (Курило В.І.);
 - співпраця з волонтерами (Коломоєць Т.О.);
 - надання консультативної та спеціалізованої допомоги воїнам, постраждалим в АТО (Самохін А.В.);
 - започаткована програма психофізіологічної допомоги бійцям батальйону особливого призначення «Львів» (Кісіль З.Р.);
 - психологічна допомога бійцям із посттравматичними стресовими розладами (Кісіль З.Р.);
 - регулярна допомога батальйону «Азов» та пораненим бійцям у Військовому госпіталі (Захарченко П.П.);
 - збір коштів (Басай В.Д., Воробей П.А.);
 - волонтерська діяльність (Гарасимів Т.З.);
- Збір коштів на медикаменти, участь у виготовленні маскувальної сітки (Бобровник С.В.).

По відділенню філософії (академік-секретар Баранівський В.Ф.):

Протягом звітного періоду академіки відділення плідно працювали над розробкою проблем філософії, філософії освіти, . Значний вклад відділенням філософії зроблено в підготовку наукових кадрів, навчання та виховання студентів, слухачів, аспірантів, докторантів різних галузей освіти, науки та господарства України. Протягом 2015 року виконано 13 наукових тем, опубліковано 5 монографій, підготовлено 11 підручників та навчальних посібників, начальньо-методичних посібників – 4, опубліковано статей – 120.

Під керівництвом академіків відділення підготовлено та захищено 2 докторських та 6 кандидатських дисертацій.

Активну участь академіки відділення взяли в розробці та проведенні наукових конференцій, круглих столів, семінарів тощо. У звітному періоді відбулося близько 40 доповідей, виступів академіків на міжнародних заходах та близько 150 на всеукраїнських.

В цілому Звіт Відділення відзначає роботу академіків Патріарха Філарета, Владики Дмитрія, Андрущенка В.П., Алексеєнко А.П., Андрієнко О. В., Баранівського В.Ф., Бітаєва В.А., Гвоздіка О.І., Горбатенка В.П., Лубського В.І. та Лубської М.В., Муляра В.І., Самчука З.Ф., Степовика Д.В. Надольного І.Ф., Сауха П.Ю., Цикіна В.О., Цимбал Т.В., Хоружого Г.Ф., Чорного В.С., Шандора Ф.Ф..

Разом з тим, вважав би за необхідне черговий раз звернути увагу шановних академіків на той факт, що наша академія є неприбутковою громадською науковою організацією. Звідси витікає проблемне питання для неї – джерела фінансування, що має декілька складників, зокрема: – членські внески, що складають значний відсоток у фінансуванні академії, і – зовнішні джерела фінансування, які сьогодні бажано кращого. Очевидно, що від фінансової спроможності прямо залежить подальший розвиток нашої академії. Тож по першому складнику – нам необхідно максимально зменшити заборгованість академіків по членським внескам – по-перше, що залежить від кожного члена Академії, та, по-друге, значно активізувати пошук зовнішніх джерел фінансування. Звертав увагу у звітах за попередні 2 роки, що потенційно надзвичайно привабливим є отримання міжнародних наукових грантів. Черговий раз повторюю, що вважав і вважаю цей шлях таким, який дасть можливість Академії вийти на якісно новий рівень наукової діяльності та вивести дослідження на новітні науково-дослідні результати. Тому ще раз закликаю шановних академіків до активізації такої роботи, оскільки без освоєння нових напрямків прогресу не буде.

Підсумовуючи діяльність секції, хотів би звернути увагу шановного товариства на тому, що академіки активізували наукову і, надзвичайно – громадську діяльність. Академічну спільноту надзвичайно турбує антидержавна політика наступу на українську мову, історію, культуру, освіту, науку, що має місце нині у нашій державі. Скорочення українського національного продукту в ефірі з 50% у 2012 році до 20% у нічний час у 2015 році – це черговий злочин проти українців. І продовжувати цей список можна довго, констатуючи тим самим спроби ворогів України знищити її незалежність. За таких суспільних реалій у нашій державі, вчені України зобов'язані усіма законними способами і засобами усі свої зусилля спрямувати на захист соборності і суверенітету нашої держави, зміцнення її національних основ, підвищення її обороноздатності, забезпечення прав і свобод громадян, зміцнення громадянського суспільства та гідного рівня життя громадян держави у європейській спільноті. З цією метою розроблений конкретний план заходів за участю членів Академії, у яких найактивнішу участь приймуть академіки Відділень Секції суспільних наук.

Вони подані до президії Академії і будуть озвучені в Ухвалі загальних Зборів АН ВО України.

На тому доповідь закінчую. Щиро бажаю усім миру, доброго здоров'я, творчої наснаги та Божого Благословення у наступному році та щиро вітаю з наступаючим Різдвом Христовим та Новим Роком!

Дякую за увагу.

З повагою

**Віце-президент, академік,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України**

Володимир Курило

**Звіти Відділень подаються у редакціях текстів,
що подані до секретаріату Президії АН ВО України**

ЗВІТ ВІДДІЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЗА 2015 р.

Важливим завданням роботи відділення економіки Академії наук Вищої освіти України є виявлення проблемних питань підвищення конкурентоспроможності вищої освіти України, економіки держави, регіонів і суб'єктів господарювання, підвищення інтелектуального капіталу держави та розробка креативних пропозицій щодо їх розв'язання. Для вирішення поставлених завдань визначено мету діяльності, яка полягає в активній громадській позиції і участі у вирішенні актуальних для вітчизняної економіки питань; здійсненні плідної інтегрованої наукової та освітянської діяльності, яка направлена на постійний трансфер технологій і, на цій основі, забезпечення модернізації освіти та економіки України.

Задля досягнення поставленої мети під егідою АН ВО України проведено наступні заходи:

1. 11 вересня в Запорізькому національному університеті відбулося засідання III міжнародного круглого столу **«Інтеграція освіти, науки і бізнесу»**. Участь у ньому взяли представники українських і закордонних вищих навчальних закладів, керівники державних та громадських установ і організацій, підприємці та студенти.

Організаторами чергового міжнародного круглого столу з економічних питань виступили **Міністерство освіти і науки України, Запорізька обласна державна адміністрація, Запорізький національний університет, Академія наук вищої освіти України, Академія економічних наук України та Всеукраїнська спілка вчених-економістів.**

Привітальними словами відкрила конференцію *декан економічного факультету, академік АН ВО України, д.е.н., професор Череп Алла Василівна*, подякувала представникам малого та середнього бізнесу та запрошеним гостям за приєднання до співпраці і обговоренню нагальних

проблем в рамках теми конференції. Також з привітальним словом виступив **перший проректор Запорізького національного університету Бондар Олександр Григорович.**

Зяблицев Сергій Володимирович, завідувач відділу патофізіології, імунології та трансплантології Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України, д.мед.н., професор, академік Академії наук вищої освіти України передав учасникам круглого столу вітання від Президента АН ВО України Дубини М.І. та побажання плідної роботи. **Сергій Володимирович** виступив з доповіддю про принципи оптимізації навчального процесу в медичних вишах.

Голова Запорізького регіонального відділення, академік АН ВО України, д.ф.-м.н., професор Грищак В.З. привітав учасників круглого столу, обгрунтував доцільність і необхідність даного заходу, відзначив вагомий внесок Запорізького регіонального відділення в розвиток вітчизняної науки.

Згідно з регламентом заходу кожен із запрошених представив свою доповідь. Для мене виявився дуже цікавим виступ **Пучкова Олексія Володимировича, директора Українсько-Іспанського ТОВ «Урожай».** Тема його доповіді: Потреба бізнесу в підготовці висококваліфікованого персоналу. Олексій Володимирович висловив свою зацікавленість, як бізнесмена, в молодих, освічених кадрах, привів декілька ідей як держава може стимулювати підприємців, які беруть на роботу студентів.

Лех Ірина Іванівна, голова Запорізької ради підприємців розповіла всім присутнім про економічну освіту очима підприємців та роботодавців. Ірина Іванівна підкреслила необхідність інтеграції освіти і бізнесу задля отримання майбутніми спеціалістами практичних навичок, що зроблять їх більш конкурентоспроможними на ринку праці.

Кендюхов Олександр Володимирович, голова Всеукраїнської спілки вчених-економістів, д.е.н., професор виступив з доповіддю: Податкова система як стратегічний інструмент прискорення бізнес-процесів та залучення інвестицій: наукові рекомендації. Він представив нову економічну модель прозорої системи оподаткування, з якої виключається сам підприємець, а податок від платника автоматично відраховується у бюджет держави, також було зазначено, що кілька європейських країн вже користуються такою системою.

Розкрила тему дослідницько-інноваційної підготовки студентів **Вікторія Меняйло, начальник науково-дослідницької частини ЗНУ** з темою «Дослідницько-інноваційна підготовка майбутніх фахівців як пріоритет вищої освіти». У доповіді були порушені питання розвитку вітчизняної освіти в рамках загальнодержавної стратегії розвитку до 2020 року, а також необхідність отримання практичних навичок у студентів, що користуються попитом у роботодавців.

Наголосив на необхідності інтеграції фізики та економіки **завідувач кафедри прикладної фізики, академік АН ВО України, Лауреат**

Державної премії, д.т.н., професор Валерій Міщенко. Доповідач підкреслив необхідність раціонального використання ресурсів в умовах сьогодення, а саме ресурсозберігальних технологій, що запроваджуються у металургійній промисловості. Крім того, доповідач підкреслив крайню необхідність введення курсу економіки на всіх спеціальностях.

Ознайомила зі станом розвитку органічної економіки України *керівник центру екологічної культури в Запоріжжі Наталя Пічкур.* Також були проведені паралелі розвитку цієї галузі у світі.

Також до виступу були представлені наступні роботи:

«Удосконалення економічної підготовки фахівців України» - *Драчук Юрій Захарович, професор кафедри менеджменту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, д.е.н.*

«Фінансова гнучкість та її роль у виживанні підприємства» - *Горбунова Анна Володимирівна, доцент кафедри фінансів та кредиту Запорізького національного університету, к.е.н., доцент.*

«Децентралізація влади в Україні: адміністративний, бюджетний та безпековий аспекти» - *Денисов Костянтин Вікторович, заступник декана по заочному відділенню економічного факультету Запорізького національного університету, к.е.н.*

«Досвід створення та перспективи функціонування бізнес-інкубатору в Запорізькій області» - *Череп Олександр Григорович, доцент кафедри управління персоналом і маркетингу Запорізького національного університету, к.е.н.*

«Виявлення стратегічних фінансових резервів машинобудівного підприємства за допомогою факторного аналізу його діяльності» - *Коробов Олександр Олександрович, магістрант економічного факультету Запорізького національного університету.*

«Перспективи модернізації вищої освіти України» - *Гаврилюк Руслан, студент економічного факультету Запорізького національного університету.*

«Проблеми забезпечення фінансової безпеки вітчизняних підприємств» - *Монастирний Іван Сергійович, магістрант економічного факультету Запорізького національного університету.*

Доповіді викликали хвилю жвавого обговорення. Під час засідання з доповідями та пропозиціями також виступили інші представники економічного факультету ЗНУ, запорізьких ВНЗ та підприємств. У результаті спільної взаємодії науковців та представників бізнесу була вироблена концепція, спрямована на розробку спільної стратегії взаємодії в різних галузях господарювання задля сприяння інвестуванню, впровадженню інноваційних технологій у виробництво і створенню нових робочих місць, а відтак - економічному зростанню Запорізького регіону і України. Загалом, захід видався надзвичайно інформативним: і студенти, і викладачі, і гості отримали змогу дізнатися більше про взаємозв'язок освіти, науки і бізнесу, а також визначити пріоритетні напрямки розвитку нашої держави.

2. Протягом 2015 року Боголіб Т.М. здійснювала керівництво: бюджетною науковою темою: «Модернізація бюджетної системи України»; госпрозрахункова «Соціально-економічний розвиток Київського регіону»; грантова «Східне партнерство» ЄС соціально-економічний розвиток країн Центральної і Східної Європи.

Череп А.В. здійснювала керівництво бюджетною науковою темою «Створення та розвиток індустріального парку в Запорізькому регіоні».

Марцин В.С. здійснював керівництво бюджетною науковою темою «Фінансова стратегія розвитку економіки та проблеми її трансформації».

3. Приділяючи значну увагу пошуку нових та удосконаленню діючих форм організації наукової діяльності, науковцями економічного відділення інноваційні розробки подаються через участь у грантових програмах, а саме Боголіб Т. М.:

- Участь у грантовій програмі «Східне партнерство» ЄС соціально-економічний розвиток країн Центральної і Східної Європи.

4. Продовжується співробітництво з провідними навчально-науковими закладами Європи: Катовіцький економічний університет; Литовський державний едукологічний університет; Шауляйський державний педагогічний університет; Жешувський університет (Польща); Вища школа Підкарпатська економічна (Польща); Казахський національний педагогічний університет імені Абая; Турецький університет імені Чукурова.

5. Академіки економічного відділення АН ВО України за звітний період взяли участь у 6 Міжнародних науково-практичних конференціях, Всеукраїнських конгресах і наукових зборах вчених, а саме: Боголіб Т.М. прийняла участь у 1 міжнародній конференції (24-25 квітня VIII Міжнародна наукова конференція «Умови економічного росту в країнах з ринковою економікою»); прийняла участь у науково-методичних конгресах: Вільнюс, 2015, квітень «Наука і освіта», Рига, 2015, червень «Економіка і суспільство».

Михасюк І.Р. міжнародна конференція - 1; участь у науково-методичних конгресах – 2; Череп А.В. міжнародна конференція -1 (IX Міжнародна конференція студентів і молодих вчених «Управління соціально-економічним розвитком регіонів та держави», 16–17 квітня 2015 року); міжнародний круглий стіл – 1 (IV Міжнародний круглий стіл «Інтеграція освіти, науки і бізнесу» проводиться за сприяння, 11 вересня 2015 р.). Позитивним є те, що дані наукові заходи проходили як в Україні, так і Польщі, Білорусії, Чехії, Німеччині, що дозволило Академікам обмінятися досвідом із нашими колегами за кордону.

6. Позитивним є публікації статей Академіків економічного відділення Академії наук ВО України у фахових наукових журналах, включених до переліку ВАКУ, таких статей опубліковано- 22, а саме: Михасюк І.Р. -2; Череп А.В.- 20, що дало змогу апробувати результати наукових досліджень і донести їх до наукової спільноти.

Академіки економічного відділення мають публікації в наукових журналах, включених до міжнародних наукометричних і реферативних баз - 24, а саме Боголіб Т.М. у 2015 р. має таких публікацій- 14, що є

підтвердженням креативного підходу до вирішення економічних проблем на міжнародному рівні.

7. Маючи значний науковий потенціал; високий рівень науково-методичної роботи, викладання дисциплін Академіки передають свій досвід студентам, підготувавши 25 навчальних посібників, підручників та монографій, а саме: Боголіб Т.М. підготувала 2 навчальних посібники :

- Фінансовий аналіз – К.: Корпорація, 2015 – 484 с.,
- Економіка вищої школи – К.: Корпорація, 2015 – 384 с.).

Видано 4 монографії:

1. Нова модель економічного зростання України: монографія (Боголіб Т.М., 1.1.; 12.3; 16.1) – К.: ПП Сердюк В.Л., 2015 (с. 7-22; с. 430-443; с. 561-571) – 592 с.

2. Стратегії економічного розвитку: держава, регіон, підприємство: колективна монографія (Боголіб Т.М., 1.4., с. 43-66) – Х.: ХДУ, 2015 – 416 с.

3. Economic efficiency of business in the conditions of unstable economy: collective monograph – Aspect Publishing of Budget Printing Center, Taunton, MA, United States of America, 2015 (5.3. Боголіб Т.М. Розумне зростання в Україні: проблеми та перспективи розвитку – С. 265-281) (Library of Congress Control Number: 2014921623).

4. Socio-economic aspects of economics and management: collective monographic – Aspect Publishing of Budget Printing Center, Taunton, MA, United States of America, 2015 – p. 364 (Science Index, Thomson Reuters) (6. Bogolib T.M. Financial policy as a compound of institutional development of economy is uncovered, p. 186-208)

Отримано 6 свідоцтв про право інтелектуальної власності.

Марцин В.С. - видано монографію «Інвестиційна діяльність в Україні: шляхи її становлення та перспективи розвитку», Львів. Видавництво Априорі, 2015. – 43,87 д.а.

Михасюк І.Р. – написано навчальних посібників – 1; видано монографій – 1.

Череп А.В. - написано навчальних посібників:

1. Управління фінансовою санацією та банкрутство підприємств: Практикум / Череп А.В., Бугай В.З., Горбунова А.В. - Запоріжжя: ЗНУ, №4 (24) 2014 – 114 с.

2. Економічний аналіз: Навч.- мет.пос. студ. ЕС / Череп А.В., Гамова О.В. - Запоріжжя: Видавництво «Дике поле», 2015 р. – 240 с. Гриф надано МОН України, Лист № 1/ 11- 19289 від 08. 12. 2014 р.

3. Економічний аналіз: Навч.- мет.пос. студ. ЕС / Череп А.В., Гамова О.В. - Запоріжжя: ЗНУ, 2014 р. – 238 с. Гриф надано МОН України, Лист № 1/ 11- 19289 від 08. 12. 2014 р.

Видано монографій:

1. Управлінський облік виробничо-заготівельної діяльності: Монографія // Череп А.В., Рибалко О.М. - Запоріжжя: ЗНУ, 2014 р. – 160 с.

2. Напрями забезпечення ефективності управління інвестиційною діяльністю в інноваційний розвиток підприємств машинобудування: Монографія // Череп А.В., Кушнір С.О. - Запоріжжя: ЗНУ, 2015 р. – 212 с.

3. Забезпечення управління ефективністю діяльності підприємств машинобудування: Монографія // Череп А.В., Батракова Т.І. –Запоріжжя.: ЗНУ. 2015.- 204 с.

8. Наукові школи формують еліту держави, забезпечуючи науковий підхід до розробки методів, методик та методології управління всіма економічними процесами в період глобалізації та використання інструментарію задля поєднання навчального процесу, наукових досліджень і комерціалізації наукових результатів та реалізації їх у виробничі сфери через сталий розвиток територій.

Академіки Череп А.В., Боголіб Т.М., Марцин В.С., Михасюк І.Р. очолюють наукові школи: «Ефективність діяльності суб'єктів господарювання регіонів та держави»; «Зелена економка»; «Бюджетування соціальної сфери в Україні», «Стратегія розвитку економіки в період глобалізації», Регулювання єврорегіональної економіки в умовах глобалізації».

9. Академіки економічного відділення АН ВО України керують аспірантами і докторантами, а саме: Боголіб Т.М.- 3, Череп А.В.- 9; Марцин В. С.- 1; Михасюк І.Р. – 4.

10. З метою формування науково-дослідної роботи в університетах Академіки працюють в спеціалізованих вчених радах по захисту докторських і кандидатських дисертацій, а саме:

Боголіб Т.М.- Д 26.055.03 у Київському національному торговельно-економічному університеті — заступник голови вченої ради; Д. 58.082.01 – у Тернопільському національному економічному університеті. Марцин В. С.- Член спеціалізованої Вченої Ради по захисту докторських дисертацій Д.35.051.02 при Львівському Національному університеті імені Івана Франка; Михасюк І.Р. - Львівський Національний університет імені Івана Франка; Череп А.В.- Голова спеціалізованої Вченої Ради по захисту кандидатських дисертацій із спеціальності 08.00.04 – “Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) в ЗНУ та Член спеціалізованої Вченої Ради по захисту докторських дисертацій Д.35.0501.01 в ПНТУ.

11. Працюють як члени редколегій наукових видань:

Боголіб Т.М.- Головний редактор збірника наукових праць «Економічний вісник університету», включеного до переліку ВАК України; Член редакційної колегії наукового журналу «Экономический бюллетень НИЭНИ Министерства экономики Республики Беларусь»; Член Міжнародної ради редакційної колегії наукового журналу, включеного до РИНЦ, ВИНТИ РАН «Вестник Кемеровского университета. Серия: Экономические науки»; Член редакційної ради наукового журналу «Equilibrium» Університету імені Миколи Коперника (м. Торунь, Польща), включеного до

міжнародної наукометричної бази даних Scopus; Член редакційної колегії збірника наукових праць «Вісник Запорізького національного університету», Серія: «Економічні науки».

Череп А.В.- Головний редактор збірника наукових праць «Вісник університету», Серія: «Економічні науки», включеного до переліку ВАК України; Член Ради наукової Міжнародного Конгресу молодих науковців (Катовіце, Польща), Член редакційної колегії збірника наукових праць «Економічний вісник університету», включеного до переліку ВАК України.

12. Академіки керують науковою роботою магістрів з економіки, менеджменту, фінансів і правового забезпечення агропромислового виробництва, підприємств та суб'єктів господарювання; магістерськими програмами по підготовці фінансистів кредитних установ.

Готують навчально- методичні комплекси, методичні рекомендації до друку, відгуки на автореферати кандидатських і докторських дисертацій.

Виступають офіційними опонентами по кандидатських і докторських дисертаціях.

13. Академіки ведуть активну громадську роботу, а саме:

Боголіб Т.М. бере особисту участь: Міжнародна асоціація вчених політекономів, міжнародна асоціація вчених-фінансистів, вчених-інституціоналістів; Череп А.В.- Член координаційної ради економічних реформ ЗОДА.

14. Академіки мають визнання в суспільстві, а саме:

Боголіб Т.М. - заслужений працівник народної освіти України, Кавалер ордена Княгині Ольги III ст.

15. Академіки відділення економіки АН ВО України беруть участь у допомозі воїнам АТО, а саме: Боголіб Т.М. – внесла протягом року 5000 грн., Марцин В.С. три рази перераховував односторонній заробіток, Михась І.Р. бере активну участь у допомозі воїнам АТО. Череп А.В. організувала і придбали спальні мішки для Бабенко Івана, організувала і взяла участь у благодійній акції по здачі крові для учасників АТО, внесла суму – 5000 грн.

Академік-секретар відділення економіки

Д.е.н., професор, академік

А.В.Череп

ЗВІТ ВІДДІЛЕННЯ ІСТОРІЇ

АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЗА 2015 р.

Займає активну позицію у питанні вирішення злободенних проблем, які виступають як виклики часу, продиктовані невпинно наростаючими темпами соціального прогресу, поступу до демократії нагальною потребою формування в Україні громадянського суспільства сьогодення й відділення історії, зусилля якого спрямовані на поглиблення інтеграційних процесів історичної науки і освіти, тобто на досягнення консенсусних підходів до трактувань історичного минулого громадянами і науково-освітньою елітою. Подолання у діяльності і ціннісних установках як учених-істориків, так і організаторів історичної освіти дезінтеграційних тенденцій. Академіки докладають значні зусилля у

справу формування історичної свідомості молодих громадян України, національної самосвідомості, як невід'ємного сегменту світової цивілізації.

Зокрема, у час військового протистояння, нав'язаного Україні російським агресором, доречно підкреслити важливу роль наших колег у веденні інформаційної війни, у «битві» за правду сьогодення, актуалізації досвіду вирішення військових та політичних криз набутого попередніми поколіннями українського народу, у формуванні в суспільстві, насамперед у молодого покоління, соціального оптимізму, почуття патріотизму та самодостатності. Подібна праця нині прирівнюється до подвижництва. Яскравою ілюстрацією цього є оцінка «залізного канцлера» *Отто фон Бісмарка*, з приводу ролі педагогів істориків в об'єднанні Німеччини та перемозі її над зовнішніми ворогами у чому, за його твердженням, вони відіграли значно більшу роль, ніж сила зброї та кмітливість і хоробрість війська.

Шукаючи ж відповідь, що ж сталося з братнім, наче б то колись нам народом, історики знаходять її у яскравого французького есеїста, поета та філософа *Поля Валері*, який стверджував, що: «Історія є найнебезпечнішим витвором хімії інтелекту... Вона снує марення, п'янить народи, творить для них хибні спогади, перебільшує їх прагнення, роз'ятрює давні рани, вабить сновидіннями, спричиняє манію величчя, або шал переслідування, робить їх жовчними, пихатими, нестерпними й зарозумілими». Свідченням прозорливості великого громадянина Франції слугують події, які відбуваються у Росії принаймні з початку ХХІ століття. Зміст виступу її президента на зустрічі з молодими істориками, (відзначимо, саме з тими, хто тільки що став на шлях оволодіння цією невичерпно багатогранною, захоплюючою і соціально значущою наукою, хто формувався як особистість в останні 15 років путінського правління), в якому не знайшлося місця жодному науковому меседжу, проте політиканство та ксенофобія, отримали схвальний відгук в усіх учасників присутніх на цій фальшивій виставі. Саме в таких специфічних для всіх українських патріотів, умовах працюють і творять наші колеги по академічному цеху. Головним меседжем їх діяльності є гасло: без історії – нема культури, без культури – нема духовності, без духовності – нема людини, без людини – нема народу. Саме воно пронизує наскрізь ново творені ними дослідження, навчальний процес та виховну роботу. Академіки відділення представляють вищі навчальні заклади 7-и регіонів, таких наукових та освітніх центрів як Дніпропетровськ, Запоріжжя, Київ, Кам'янець-Подільський, Львів, Одеса, Умань. Ними цього року розроблено 37 програм, 49 спецкурсів, 22 спецсеминари, 17 курсів лекцій; у повному обсязі виконують педагогічне навантаження, яке подекуди сягає до 1100 академічних годин. Керують 15 – ма докторантами, аспірантами, здобувачами. Відчутна їх діяльність в організації науки. Пятеро академіків - *О.М.Завальнюк, Ю.М. Мальчин В.В.Іваненко, О.В. Сминтина, М.Ф.Фролов* (народний депутат України), очолюють спецради із захисту дисертаційних досліджень, шестеро – *С.Д.Василенко, М.П.Гетьманчук, В.П.Ляхоцький, Л.І.Тимченко, А.Г.Філінюк, А.М.Шатохін* входять до їх складу у різних містах держави. Під керівництвом академіків відділення у році, що минає, 5-ро

захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук, 9-ро - кандидата наук. Вчені очолюють 11 держбюджетних НДР, Олена Валентинівна Сминтина працює на базі 4 зарубіжних грантів. Завдяки їх невтомній праці і наполегливості світ побачило 14 монографій, 19 методичних вказівок, 7 навчальних посібників. За їх участі та організаційної підтримки відбулася робота понад 92 когресів та конференції різних рівнів.

Академіки відділення активно працювали у таких громадських об'єднаннях як Всеукраїнське товариство Івана Огієнка, Українське історичне товариство Михайла Грушевського, Наукове товариство Нестора Літописця, Історичному клубі Холодний Яр, Соціологічній асоціації України, а також Всеукраїнському об'єднанні істориків-аграрників, Європейській Асоціації археологів, Комітеті з професійної підготовки археологів, Європейському товаристві інвайронментальної історії, Всесвітньому археологічному конгресі, Міжнародному географічному Товаристві, Національному комітеті Міжнародної Асоціації дослідників четвертинного періоду (INQUA), Геологічному Товаристві США, Національній спілці краєзнавців України, Національній спілці журналістів України та ін. У цьому плані, як і на багатьох інших, вражаючими за кількісними і якісними показниками вирізняється діяльність професа пані *Олени Валентинівни Сминтиної*. Тринадцять академіків очолюють, або входять до складу редколегій наукових видань, у т.ч. фахових.

Потребує окремої уваги значний творчий доробок відомого українського дослідника та популяризатора героїчної минувшини України, співця багатьох її героїв академіка, письменника *Романа Ковалю*, який у січні 2015 р. видрукував дослідження про українсько-російську війну в 1914 – 1930-х рр. «Сто історій Визвольної війни. Епізоди боротьби УСС, військ Центральної Ради, Армії УНР, повстансько-партизанських загонів та Кубанської армії». У квітні здійснено 2-ге, доповнене, видання «Отаман Орлик», створене на матеріалах ГДА СБУ у якому розповідається про боротьбу проти російських окупантів на Київщині та Поліссі в 1920 – 1922 роках отаманів Орлика (Федора Артеменка), Івана Гайового-Грисяюка, Івана Галай-Голокопитенка, Панаса Голубенка, Антона Рибку, Якова Смутника-Смутненка, Ілька Струка, Іллю Гонту-Унятовського, генерала-хорунжого Володимира Галкіна, членів Цупкому Капітона Бендрика-Ганжу, Федора Наконечного, Івана Чепілка, Грицька Чупринку, Івана Андруха-«Авраменка» та інших діячів Визвольного руху. У червні, за його активної підтримки, здійснене 4-те перевидання 2-го, посмертного, позацензурного, 1912 року, видання «Історії України-Русі» Миколи Аркаса. У співпраці з Віктором Моренцем він впорядкував та у жовтні видав 1 том енциклопедії Визвольної боротьби «Подебрадський полк» Армії УНР». У ній подано 400 біографій студентів і викладачів Української господарської академії в Подебрадах, вояків УСС, Галицької армії, Армії УНР, повстансько-партизанських загонів, вільних козаків, їхні фотографії та документи. Дослідження ґрунтується на матеріалах, знайдених в ЦДАВОВУ.

Окрім того, видано 12 номерів газети «Незборимої нації», проведено кілька десятків виступів і презентацій книжок, у тому числі в Українському вільному університеті в Мюнхені, Волинському технічному університеті, Східноєвропейському волинському педагогічному університеті ім. Лесі Українки, інших навчальних закладах, бібліотеках, в Празі, Будапешт.

Урочисто проведено День соборності в Українському домі в Києві, вечори пам'яті учасників Визвольної боротьби, вшанування Холодноярських героїв на Чигиринщині (квітень 2015), встановлено меморіальну дошку козакам і старшинам 1-го Українського полку ім. Богдана Хмельницького на ст. Київ-Волинський 22 серпня, проведено десятки радіопередач, перейменовано іменами українських героїв вулиці, зокрема полковника Петра Болбочана, сотника Армії УНР Павла Гарячого, вояка «Айдара» Руслана Бобурова, Вільного козацтва та ін.

Створено три науково-популярних фільми про Визвольну боротьбу (реж. Олександр Домбровський, телеканал «Культура», автор – Р. Коваль), а саме: «Сто історій Визвольної війни», «Прочитайте ту славу», «Літопис боротьби за Українську державу»,

Нині працює над формуванням 2 –го тому енциклопедії Визвольної боротьби «Подєбрадський полк» Армії УНР».

Усі без виключення члени відділення брали участь у фінансовій допомозі АТО, зокрема академік Олександр Михайлович Завальнюк, із власних заощаджень, неодноразово перерахував бійцям АТО не одну тисячу гривень. Брав участь у волонтерській акції зі збору одягу для поранених вояків Збройних Сил України і бійців добровольчих формувань.

Усвідомлюючи, що історія має вирішальне значення у формуванні етнічної та національної ідентичності, акцентують увагу вихованців на розрізненні персональної і колективної ідентичності, засвоєння ними розуміння необхідності взаємодії між суспільством і особою.

**Учений академік-секретар
Відділення історії АН ВО України**

В.П. Ляхоцький

ЗВІТ

**Відділення історії та методології освіти, науки і техніки
Академії наук Вищої освіти України за 2015 р.**

Відділення історії та методології освіти, науки і техніки об'єднує 16 членів – докторів наук, професорів вищих навчальних закладів.

Безперечно, знайти об'єднуючий показник активності роботи Відділення дуже складно, оскільки різною є дослідницька база навчальних закладів, де працюють академіки, різною також є увага з боку державного фінансування дослідження різних напрямів, різною є міра застосування отриманих наукових результатів, одні з яких негайно впроваджуються у практику, інші мають фундаментальний зміст і тому отримують практичне втілення не скоро. Ось чому, наведена нижче послідовність подання результатів роботи Відділення не є однозначною.

Загалом, досягнення майже усіх членів Відділення достатньо презентабельні у мережі «Інтернет», де кожен з академіків Відділення має своє місце і де висвітлюється фаховий доробок кожного з них. В основному історики освіти, науки і техніки працюють в полі зору проблем означеної галузі знання.

Проблематика досліджень Відділення стосувалася у 2015 р., насамперед, найважливіших проблем загальної інвентаризації всього, що зроблено українськими істориками науки і техніки, особливо в галузі впровадження їхніх надбань у сферу української освіти: які курси і де читаються, які підручники та посібники вийшли у світ. Це дозволило виявити напрями, найменш забезпечені навчально-допоміжними розробками, і спрямувати на них посилену увагу.

Академік О.Я. Пилипчук (м. Київ) керував науково-дослідною темою «Історія освіти, науки і техніки в напрямках, школах, іменах». Підготував 4 кандидатів наук. Брав участь у 5 вітчизняних конференціях. Головні напрями його наукових досліджень – транспортна екологія та історія науки і техніки. Опублікував 5 наукових статей. Голова докторської спеціалізованої Вченої ради зі спеціальності «історія науки і техніки» - 07.00.07 в Державному економіко-технологічному університеті транспорту. Видавав збірник наукових праць «Історія науки і техніки» (Київ, ДЕТУТ) та «Альманах історичних досліджень» (м.Одеса). Член Президії АН ВО України та член Президії Міжнародної Академії наук безпеки життєдіяльності.

У 2015 р. академіком **С.П. Рудою (м. Київ)** розроблено рекомендації щодо дослідження історії розвитку питань медичної етики членами Товариства київських лікарів, досліджувала становлення вітчизняної наукової школи в галузі бактеріальної фітопатології, підготувала «Коментарі» до 9-го тому «Вибраних наукових праць академіка В. І. Вернадського» (Київ, 1915); опублікувала низку статей про визначних біологів та медиків: В.І. Вернадський, І.В. Подгасецький, О.А. Яната тощо. Написала низку нарисів про заснування та діяльність біологічних та медичних організацій, зокрема наукових лікарських товариств.

С.П. Руда була науковим консультантом двох докторських дисертацій з історії науки і техніки, членом 2-х спеціалізованих вчених рад із захисту

дисертацій з історії науки і техніки, брала участь у роботі 7 наукових конференцій.

Академік В.С. Савчук (м. Дніпропетровськ) опублікував низку статей (біля 10) з різноманітних питань історії науки і техніки, історії фізико-математичних наук, історії України як у фахових, так і у науково-популярних виданнях.

Чотири рази виступав опонентом на захисті кандидатських і докторських дисертацій. Брав активну участь у діяльності двох спецрад з захисту кандидатських і докторських дисертацій.

Неодноразово був керівником секцій з історії науки і техніки на Всеукраїнських та регіональних конференціях.

Під його науковим керівництвом захищені дві кандидатські дисертації з історії науки і техніки

Входив до складу Програмного комітету міжнародних читань «Дніпровська орбіта», присвячених М.К. Янгелю.

Виконував (з 2012 р.) обов'язки головного редактора фахового видання «Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія і філософія науки і техніки». Забезпечив у поточному році вихід в світ двадцять першого номеру цього видання.

Продовжував керувати міжвузівським науковим семінаром з історії і філософії науки і техніки.

Читав курс «Історія розвитку науки і техніки» на факультеті фізики, електроніки та комп'ютерних систем Дніпропетровського національного університету ім. Олесея Гончара.

Кількість і назва розроблених програм: Концепції сучасного природознавства; Історія розвитку науки і техніки; Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні; Основи фізики для філософів; Загальний курс фізики.

Керував трьома аспірантами, двома докторантами.

Напрямок школи: Історія розвитку науково-громадських об'єднань, історія природознавчих наук (фізико-математичні науки, біологія, медицина) та фізико-технічних наук (ракетно-космічна техніка)

Підтримую творчі зв'язки з Академією Яна Длугоша (Польща). Член редколегії польського фахового журналу «Zoshity historychni».

Прийняв участь у двох міжнародних конференціях.

Голова міжвузівського семінару з історії і філософії науки і техніки, Голова Дніпропетровського відділення Товариства істориків науки України, член Спілки краєзнавців України, член НТШ.

Член Наукового комітету Наукових читань «Дніпровська орбіта».

Академік Л.Т. Котляренко (м. Київ) розробила навчальну програму «Криміналістичне дослідження матеріалів, речовин та виробів» для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» галузі знань 0304 «Право», напряму підготовки 6.030401 «Правознавство».

Методичні рекомендації:

1. Методи ідентифікації (встановлення) невпізнаних трупів при розслідуванні вбивств: методичні рекомендації / [В. І. Василичук, І. А. Федчак, О. В. Кондратюк, Л. Т. Котляренко, Р. В. Петренко, А. М. Курач]. – К.: ФОП Кандиба Т. П., 2015. – 48 с.

2. Особливості призначення та проведення експертиз звуко- та відеозапису, молекулярно-генетичних експертиз зі встановлення особи, яка передала завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності: методичні рекомендації / [С. С. Чернявський, І. В. Цюприк, В. В. Юсупов, Л. Т. Котляренко та ін.]. – К.: Нац. акад. внутр.. справ, 2015. – 36 с.

Участь у спецрадах: спеціалізована вчена рада Д 58.601.01 у державному вищому навчальному закладі «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»

Керівництво аспірантами, докторантами та аспірантами здобувачами: один здобувач.

Академік В.В. Кислов (м. Київ) підготував та здав до видавництва монографію «Проблеми трансформаційного моделювання» та підручник «Електронне урядування». Опублікував 3 наукові статті. Для державних органів підготував аналітичні звіти: «Близький Схід: ситуації, загрози, перспективи» та «Трансформації політичної безпеки». Брав участь у 3-х міжнародних конференціях, 4-х – вітчизняних, 1 раз - на парламентських слуханнях та 6 разів у інших заходах.

Академік В.П. Гріффен (м. Київ) виконував роботу в галузі історії науки і техніки, пам'яткознавства та музеєзнавства. Був головою оргкомітету з проведення 14-ї Міжнародної конференції «Актуальні питання історії науки і техніки» у Львові. Головний редактор журналу «Питання історії науки і техніки».

Академік В.П. Михайлюк (м. Луганськ). Організував і провів 4 наукові конференції. Під його керівництвом захистилися 2 докторські і 3 кандидатські дисертації. Опублікував 6 наукових статей. Створив кандидатську раду із захисту дисертацій за спеціальністю «Історія України».

Академік В.І. Тимченко (м. Київ) підготував і опублікував 4 наукові монографії. Підготував 1-го кандидата наук. Брав участь у 6-ти наукових конференціях. Неодноразово бував у закордонних відрядженнях.

Академік О.І. Барабаш (м. Київ) прорецензував дві кандидатські дисертації, підготував низку навчальних програм з фізики, написав 2 навчально-методичні посібники із проблем фізики та історії науки і техніки.

Академік В.М. Гамалія (м. Київ)

Участь у спецрадах: К 26.820.02 у ДЕУТ (заступник голови) К 26.280.02 (Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААНУ) та Д 26.189.02 (ЦДПН імені Г. М. Доброва НАН України)

Розроблено текстів лекцій: 15 лекцій з курсів «Історія України» та «Історія розвитку транспорту».

В яких організаціях бере особисту участь: «Жінка в освіті та науці»

Керівництво аспірантами, докторантами та аспірантами здобувачами:
аспірантка заочної форми навчання Халмурадова А. А.

Академік Л.Є. Лаповець (м. Львів)

Керівництво аспірантами, докторантами та аспірантами здобувачами:
1 захищена кандидатська дисертація, 1 подана до захисту, 5 запланованих канд. дисертацій

Участь у спецрадах: член 2 спецрад: у Тернопільському ДМУ (14.03.04-патологічна фізіологія) та при Національній медичній академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика (14.01.39 – клінічна лабораторна діагностика

За 5 років підготовлено 1 доктора та 8 кандидатів наук.

Напрямок школи: клінічна патофізіологія, клінічна лабораторна діагностика.

В яких організаціях бере особисту участь: Українське товариство лікарів-лаборантів

Висновки. Відділення історії та методології освіти, науки і техніки за звітний період завершило дослідження 2-х наукових тем і продовжило розробку ще 2 не менш важливих наукових проблем з історії науки і техніки. Результати цих досліджень активно впроваджувалися у навчально-виховний процес студентів та аспірантів. Це дозволило здійснювати підготовку кадрів найвищої кваліфікації та підвищувати світоглядну підготовку різних галузей знання. Більш масштабним і різноманітним став характер набуття контактів з науковими і навчальними організаціями в низці регіонів. Так, сьогодні, вже існують домовленості про науково-технічну і творчу співпрацю з низкою центрів з історії науки і техніки в Харкові, Одесі, в Тернополі. В кожному окремому випадку ведеться співпраця згідно узгодженої програми, до якої належить надання методичної і наукової допомоги у підготовці спеціалістів з історії науки і техніки, проведення наукових досліджень та конференцій. У цьому році відійшов у інший світ академік О.І. Барабаш.

Академіки В.П. Михайлюк (боржник за три роки) та В.В. Кислов (боржник за три роки) написали заяви про вихід з нашого Відділення.

Академік-секретар

Відділення історії та методології освіти, науки і техніки

АНВО України

О.Я. Пилипчук

ЗВІТ ВІДДІЛЕННЯ ПРАВА АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЗА 2015 р.

Всього академіків Відділення – 26 докторів юридичних наук, професорів.

Належність до інших академій (всього 8 академій), а саме:

- Міжнародна академія інформатизації (Калюжний Р.А.);
- Відділення аграрної економіки і продовольства НААН України (провідні фахівці) (Єрмоленко В.М., Курило В.І., Світличний О.П.);
- Українська академія наук державного управління (Шамрай В.О.);
- Міжнародна кадрова академія (Курило В.І., Самохін А.В.), Йоркська академія наук, Американська Академія ортопедичних хірургів (Самохін А.В.);
- Міжнародна Академія інформатизації (Василенко М.Д.);
- Національна академія правових наук України (Дмитрієв А.І.);

4. Участь у законотворчій діяльності розробка проектів, законів, експертних висновків, наукове консультування:

- розробка Проекту Закону України «Про сили спеціальних операцій» (Ліпкан В.А.);
- підготовка експертних висновків по 2-х законопроектам (Бобровник С.В.);
- участь у роботі науково-консультативної ради при Комітеті ВРУ з євроінтеграції (Коломоєць Т.О.);
- розробка законопроекту «Про страхову медицину в Україні» (Самохін А.В.);
- наукове консультування комітетів ВРУ (Шамрай В.О.);
- внесення пропозицій до Верховної Ради України щодо якості дисертацій (Басай В.Д.);
- учасник авторських груп щодо законодавства у сфері правоохоронної діяльності, освіти і науки (Гарасимів Т.З.);
- участь у розробці 39 законопроектів (Воробей П.Д).
- наукове обґрунтування пропозицій щодо нормативно-правового забезпечення земельної реформи, сталого розвитку сільських територій та продовольчої безпеки України (Світличний О.П.)

5. Педагогічна діяльність:

5.1 Виконання педагогічного навантаження (всього 1321 год);

5.2 Розробка програм навчальних дисциплін (всього 21):

- ✓ Адміністративна юрисдикція в АПК (Курило В.І.);
 - ✓ Міжнародне канонічне право (Дмитрієв А.І.);
 - ✓ Право Європейського Союзу, Порівняльне правознавство, Правове забезпечення державного регулювання (Василенко М.Д.);
 - ✓ Міжнародні стандарти державного управління, Проблеми правового регулювання державної служби, Адміністративне право (Коломоєць Т.О.);
 - ✓ Основи правознавства (Кісіль З.Р.);
 - ✓ Фінансове право (Самохін А.В.);
 - ✓ Фінансове право (2), Адміністративне право (3),
 - ✓ Державне управління (Шамрай В.О.);
 - ✓ Теорія держави і права, Історія вчень про державу і право, Актуальні проблеми теорії держави і права (Тимошенко В.І.);
 - ✓ Господарський процес (Світличний О.П.);
 - ✓ 2 Конституційне право, юридична деонтологія (Ладиченко).
 - ✓ 2 Порівняльне конституційне право країн ЄС, історія європейського права (Захарченко П.П.);
 - ✓ 3 Судові та правоохоронні органи України, Судові експертизи, Криміналістична зброя – Басай В.Д;
 - ✓ 10 програм (Гарасимів Т.З.);
 - ✓ 4 програми (Воробей П.А.);
 - ✓ Теорія права (Бобровник С.В.);
 - ✓ 5 програм (Головкін О.В.).
- 5.2.1. Спецкурсів (Всього 24):

- Адміністративна юрисдикція в АПК (Курило В.І.);
- Introduction to Union Law (Василенко М.Д.);
- Позасудові способи вирішення публічно-правових спорів (Коломоєць Т.О.);
- Юридична психологія, психологія управління, Адміністративне право і процес (Кісіль З.Р.);
- Актуальні проблеми природоресурсного права (Єрмоленко В.М.);
- Державне управління (Шамрай В.О.);
- Правове забезпечення дорадницької діяльності (Світличний О.П.);
- Юридична конфліктологія (Бобровник С.В.).
- 10 спецкурсів (Гарасимів Т.З.);
- 2 спецкурси (Воробей П.А.);
- 3 спецкурси (Головкін О.В.).

5.2.2. Спецсеінарів (всього 2):

- Правові засади протидії корупції в Україні (Коломоєць Т.О.).
- 1 спецсеінар (Воробей П.А.);

5.3 Керівництво докторантами (14 д.ю.н.):

3 (Калюжний Р.А.), 2 (Бобровник С.В.), 1 (Коломоєць Т.О.), 2 (Курило В.І.), 2 д.ю.н. (Басай В.Д.), 2 д.ю.н. (Гарасимів Т.З.), 2 д.ю.н. (Воробей П.А.).

Керівництво аспірантами (77):

3 (Калюжний Р.А.), 6 (Бобровник С.В.), 5 (Світличний О.П.), 5 (Шамрай В.О.), 3 (Самохін А.В.), 9 (Єрмоленко В.М.), 3 (Кісіль З.Р.), 4 (Коломоєць Т.О.), 5 (Василенко М.Д.), 2 (Дмитрієв А.І.), 5 (Курило В.І.), 5 (Ладиченко В.В.), 2 (Захарченко П.П.), 3 (Басай В.Д.), 10 аспірантів (Гарасимів Т.З.), 3 (Воробей П.А.); 4 (Головкін О.В.).

Керівництво здобувачами (12):

2 (Калюжний Р.А.), 2 (Бобровник С.В.), 3 (Василенко Д.А.), 5 (Гарасимів Т.З.).

5.3.1 У 2015 році захищено дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук (5):

1 (Калюжний Р.А.), 1 (Єрмоленко В.М.), 1 (Коломоєць Т.О.), 2 (Курило В.І.).

На здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (48):

4 (Калюжний Р.А.), 3 (Світличний О.П.), 2 (Бобровник С.В.), 1 (Шамрай В.О.), 3 (Кісіль З.Р.), 1 (Коломоєць Т.О.), 3 (Ліпкан В.А.), 4 (Курило В.І.), 2 (Василенко М.Д.), 3 (Діхтяєвський П.В.), 1 (Ладиченко В.В.), 3 (Захарченко П.П.), 2 (Басай В.Д.), 4 (Гарасимів Т.З.).

5.4 Написано навчальних посібників – всього 20. А саме:

- 2 (Курило В.І.), 2 (Коломоєць Т.О.), 1 (Кісіль З.Р.), 1 (Єрмоленко В.М.), 1 (Самохін А.В.), 1 (Світличний О.П.), 1 (Діхтяєвський П.В.), 2 (Ладиченко В.В.), 1 (Захарченко П.П.), 2 (Басай В.Д.), 2 (Гарасимів Т.З.), 1 (Воробей П.А.); 2 навчальних посібники (Головкін О.В.), 1 підручник (Головкін О.В.).

Викладацька діяльність здійснювалась також у формі:

- Учасі у ДЕК в якості голови чи члена Комісії (Тимошенко В.І., Бобровник С.В.);
- Виконання обов'язків куратора;
- Керівництво магістерськими науковими роботами;
- Підготовка статей до Великої юридичної енциклопедії України (Тимошенко В.І. – 3 статті, Бобровник С.В. – 3 статті).

6. Наукова та видавнича діяльність:

6.1 Керівництво НДР – всього 9 тем:

2 (Курило В.І.), 1 (Дмитрієв А.І.), 3 (Коломоєць Т.О.), 2 (Кісіль З.Р.), 1 (Єрмоленко В.М.), 1 (Світличний О.П.),

6.2 Видавництво монографій – всього 26:

1 (Ладиченко В.В.), 2 (Курило В.І.), 3 (Ліпкан В.А.), 1 (Дмитрієв А.І.), 2 (Коломоєць Т.О.), 1 (Кісіль З.Р.), 1 (Світличний О.П.), 2 (Діхтяєвський П.В.), 3 (Калюжний Р.А.), 2 (Захарченко П.П.), 3 метод. рекомен. (Басай В.Д.); 1 монографія (Воробей П.А.), 3 (Головкін О.В.).

6.3 Опубліковано статей – всього 99:

4 (Курило В.І.), 3 (Дмитрієв А.І.), 5 (Василенко М.Д.), 8 (Коломоєць Т.О.), 8 (Кісіль З.Р.), 5 (Самохін А.В.), 5 (Шамрай В.І.), 4 (Світличний О.П.), 2 (Діхтяєвський П.В.), 9 (Калюжний Р.А.), 7 (Тимошенко В.І.), 4 (Бобровник С.В.), 6 (Ладиченко В.В.), 5 (Захарченко П.П.), 1 (Басай В.Д.), 10 (Гарасимів Т.З.), 13 (Головкін О.В.).

7. Участь у спецрадах 17 рад, 24 члени рад:

Ради:

- Запорізький національний університет;
- Національний університет ДПС України (Коломоєць Т.О.);
- Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (Бобровник С.В., Захарченко П.П.);
- Національна академія внутрішніх справ (Тимошенко В.І., Калюжний Р.А., Воробей П.А.);
- Національний авіаційний університет (Калюжний Р.А.);
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Діхтяєвський П.В.);
- Національний університет біоресурсів і природокористування України (Світличний О.П., Єрмоленко В.М., Курило В.І., Ладиченко В.В.);
- Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України (Єрмоленко В.М.);
- ОДУВС (Кісіль З.Р.);
- Одеська юридична академія (Василенко М.Д.);
- МАУП (Курило В.І.);
- 2 спецради (Басай В.Д.);
- Львівський державний університет внутрішніх справ (Гарасимів Т.З.);
- Національний університет «Львівська політехніка» (Гарасимів Т.З.).

7.1 Виступи опонентів (3 д.ю.н., 43 к.ю.н.):

- 1 д.ю.н., 4 к.ю.н. (Коломоєць Т.О.); 2 к.ю.н. (Бобровник С.В.); 5 к.ю.н. (Калюжний Р.А.); 2 к.ю.н. (Діхтяєвський П.В.); 7 к.ю.н. (Шамрай В.О.); 6 к.ю.н. (Самохін А.В.); 1 д.ю.н., 4 к.ю.н. (Єрмоленко В.М.); 2 к.ю.н. (Дмитрієв В.І.); 1 д.ю.н., 3 к.ю.н. (Курило В.І.); 2 к.ю.н. (Ладиченко В.В.); 4 к.ю.н. (Захарченко П.П.); 2 к.ю.н. (Басай В.Д.), 4 к.ю.н. (Гарасимів Т.З.); 1 к.ю.н. (Воробей П.А.); 2 к.ю.н. (Головкін О.В.).

7.1.2 Відгуки на автореферати (5 д.ю.н., 27 к.ю.н.):

8 (Бобровник С.В.); 1 (Тимошенко В.І.); 3 (Діхтяєвський П.В.); 8 (Єрмоленко В.М.); 1 (Дмитрієв А.І.). 1 к.ю.н. (Ладиченко В.В.); 2 к.ю.н. (Басай В.Д.); 4 к.ю.н. (Гарасимів Т.З.); 1 к.ю.н. (Воробей П.А.), 3 к.ю.н. (Захарченко П.П.);

7.2 Наукові школи 16, а саме:

- з проблем адміністративного права і процесу (Коломоєць Т.О.);
- теорія юридичного конфлікту (Бобровник С.В.);
- інформаційне право (Калюжний Р.А.);
- адміністративно-правові дослідження в аграрній та природоресурсній сферах (Курило В.І.);

- адміністративно-фінансова діяльність органів виконавчої влади та державне управління військовими формуваннями України (Шамрай В.О.);
- судова медицина, медичне право (Самохін А.В.);
- проблеми аграрного, земельного, екологічного права (Єрмоленко В.М.);
- проблеми запобігання і протидії професійній деформації (Кісіль З.Р.);
- теорія міжнародного права (Дмитрієв В.І.);
- теорія та історія держави і права; права людини (Ладиченко В.В.);
- криміналістика, судові експертизи (Басай В.Д.);
- поведінка особи: філософсько-правовий вимір (Гарасимів Т.З.);
- актуальні проблеми кримінального права (Воробей П.А.);

8. Навчально-методична робота (Всього 72 тексти лекцій):

8.1 Розробка текстів лекцій: 1 (Курило В.І.); 1 (Дмитрієв А.І.); 3 (Кісіль З.Р.); 4 (Самохін А.В.); 12 (Шамрай В.О.); 18 (Світличний О.П.); 3 (Тимошенко В.І.); 1 (Бобровник С.В.); 3 (Коломоєць Т.О.); 10 (Захарченко П.П.); 2 (Басай В.Д.); 20 (Гарасимів Т.З.); 4 (Воробей П.А.); 3 (Головкін О.В.).

8.1.1. Розробка ситуаційних задач (14 предметів):

2 (Василенко М.Д.); 2 (Кісіль З.Р.); 2 (Шамрай В.О.); 4 (Світличний О.П.); 1 (Бобровник С.В.); 3 (Коломоєць Т.О.).

8.2 Методичних статей 37. А саме:

- 1 (Ліпкан В.А.); 2 (Єрмоленко В.М.); 2 (Самохін А.В.); 2 (Світличний О.П.); 3 (Калюжний Р.А.); 2 (Коломоєць Т.О.); 3 (Воробей П.А.); 4 (Захарченко П.П.); 18 (Головкін О.В.).

8.3 Участь у конференціях - всього 106. А саме:

2 (Курило В.І.); 2 (Ліпкан В.А.); 1 (Дмитрієв А.І.); 14 (Кісіль З.Р.); 4 (Єрмоленко В.М.); 4 (Самохін А.В.); 7 (Шамрай В.О.); 3 (Світличний О.П.); 8 (Калюжний Р.А.); 2 (Бобровник С.В.); 17 (Коломоєць Т.О.); 5 (Ладиченко В.В.); 5 (Захарченко П.П.); 3 (Басай В.Д.); 10 (Гарасимів Т.З.); 19 (Головкін О.В.).

9. Зв'язки із зарубіжжям:

9.1 Укладені угоди – з 18 вузами різних держав:

- з Ліверпульська школа права (Велика Британія) – (Коломоєць Т.О.);
- з Бакинським держуніверситетом (Бобровник С.В., Шамрай В.О.);
- член редколегії журналу «European Reforen Bullefin (Люксембург)» - (Калюжний Р.А.);
- Police Academy in Szczytno (Кісіль З.Р.);
- Люблінським інститутом педагогіки університету Марії Кюрі (Польща) – Кісіль З.Р.;
- університет ВС МВС Республіки Казахстан;
- Сербська академія ВС (Кісіль З.Р.);
- Академія МВС Республіки Беларусь (Кісіль З.Р.);
- Академія МВС Грузії (Кісіль З.Р.);
- Московський авіаційний інститут (Кісіль З.Р.);
- Санкт-Петербурзька медична академія імені Кірова (Кісіль З.Р.);
- Міжнародна академія права та економіки (Швейцарія) – Василенко М.Д.;

- Зальцбургський університет (Австрія) – Василенко М.Д.;
- Університет Роберта Гордона (Великобританія) – Василенко М.Д.;
- Вища школа права і фінансів у Варшаві (Басай В.Д.);
- Європейський інститут післядипломної освіти (Словаччина) – (Гарасимів Т.З.);
- Східноєвропейське агентство розвитку (Чехія) – (Гарасимів Т.З.);
- Центральна школа державної пожежної охорони м. Ченстохова (Польща) – Гарасимів Т.З.

9.2 Проведено міжнародних наукових форумів:

- 6 з проблем службового права, адміністративного права та процесу, протидії корупції, адміністративно-деліктного права (Коломоєць Т.О.);
- 4 з проблем філософії права та соціології конфлікту (Бобровник С.В.);
- 2 з проблем інформаційного права (Калюжний Р.А.);
- 1 з проблем судової медицини (Самохін А.В.);
- 2 з проблем ненасильницького спілкування як засобу відновлення після насильницького конфлікту (Кісіль З.Р.);
- 1 міжнародний науковий форум (Гарасимів Т.З.);
- 2 Міжнародних наукових конференцій (Воробей П.А.).

10. Особиста участь в 17 організаціях:

- Асоціація правників України (Коломоєць Т.О.);
- Союз юристів України (Коломоєць Т.О., Бобровник С.В., Гарасимів Т.З., Шамрай В.О.);
- Рада ветеранів міліції МАВС (Калюжний Т.О.);
- Міжнародна поліцейська асоціація (Курило В.І., Шамрай В.О.);
- Секція «Право» Наукової ради Міністерства освіти і науки України (Єрмоленко В.М.);
- науково-методична комісія з права ММЦ аграрної освіти Міністерства аграрної політики та продовольства України (Єрмоленко В.М.);
- Українське об'єднання військовослужбовців (Василенко В.Д.);
- Громадська рада Міноборони України з реалізації державної інформаційної політики (Ліпкан В.А.);
- наглядова рада Глобальної організації союзницького лідерства (Ліпкан В.А.);
- Інститут майбутнього Глобальної організації союзницького лідерства (Ліпкан В.А.);
- Інститут майбутнього Глобальної організації союзницького лідерства (Ліпкан В.А.);
- Президент Академії безпеки відкритого суспільства (Ліпкан В.А.);
- Центр воєнної політики та політики безпеки (Ліпкан В.А.);
- Спілка керівників юридичних клінік (Гарасимів Т.З, Воробей П.А.).

10.2 Кількість публічних доповідей – 54. А саме:

- 12 (Коломоєць Т.О.); 2 (Бобровник С.В.); 1 (Тимошенко В.І.); 1 (Калюжний Р.А.); 3 (Шамрай В.О.); 10 (Василенко В.Д.); 2 (Курило В.І.); 20 (Гарасимів Т.З.); 3 (Воробей П.А.).

10.3 Співпраця із ЗМІ:

- 34 виступи у регіональних ЗМІ та 2 у національних (Коломоєць Т.О.);
- 4 (Самохін А.В.);
- 2 (Василенко В.М.);
- власний темпроект Smart Ukraine на телеканалі Перший Україне (Ліпкан В.А.);
- 2 виступи з ЗМІ (Воробей П.А.).

11. Інші види діяльності:

- консультативно-експертна діяльність при Верховному Суді України, Вищому адміністративному Суді України, прокуратурі Запорізької області (Коломоєць Т.О.);
- радник-консультант народного депутата України, радник президента Міжнародної торгової палати (Василенко М.Д.);
- оглядові лекції в Інституті післядипломної освіти КНУ імені Т. Шевченка та Кіровоградському педагогічному університеті імені В.К. Винниченка;
- Благодійна діяльність з підтримки Української православної церкви (Воробей П.А.).

12. Відзнаки, отримані у 2015 р.:

- Почесна грамота АН ВО України (Бобровник С.В., Шамрай О.В.);
- Золота медаль Міжнародної агропромислової виставки «АГРО 2015» у номінації «за краще навчальне видання» (Єрмоленко В.М.);
- Орден Святого рівноапостольного князя Володимира 2-го ступеня (Курило В.І.);
- Заслужений юрист України, Відмінник освіти України (Басай В.Д.).

13. Участь у допомозі АТО:

- придбано і передано адресно 2 бронежилети, 2 шоломи, 2 комплекти літньої камуфляжної форми та чоботи «берці» (Курило В.І.);
- співпраця з волонтерами (Коломоєць Т.О.);
- надання консультативної та спеціалізованої допомоги воїнам постраждалим в АТО (Самохін А.В.);
- започаткована програма психофізіологічної допомоги бійцям батальйону ПС особливого призначення «Львів» (Кісіль З.Р.);
- психологічна допомога бійцям із посттравматичними стресовими розладами (Кісіль З.Р.);
- регулярна допомога батальйону «Азов» та пораненим бійцям у Військовому госпіталі (Захарченко П.П.);
- збір коштів (Басай В.Д., Воробей П.А.);
- волонтерська діяльність (Гарасимів Т.З.);
- збір коштів на медикаменти ,участь у виготовленні маскувальної сітки (Бобровник С.В.).

**Академік-секретар Відділення Права
д.ю.н., професор, академік АН ВО України**

С.В. Бобровник

ЗВІТ ВІДДІЛЕННЯ ФІЛОСОФІЇ АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЗА 2015 рік

До складу відділення входить 23 академіки, які представляють понад 2 тис. суспільствознавців – філософів вищих навчальних закладів та наукових установ України.

Протягом звітного періоду академіки відділення плідно працювали над розробкою проблем філософії, філософії освіти, . Значний вклад відділенням філософії зроблено в підготовку наукових кадрів, навчання та виховання студентів, слухачів, аспірантів, докторантів різних галузей освіти, науки та

господарства України. Протягом 2015 року виконано 13 наукових тем, опубліковано 5 монографій, підготовлено 11 підручників та навчальних посібників, начальних-методичних посібників – 4, опубліковано статей – 120.

Під керівництвом академіків відділення підготовлено та захищено 2 докторських та 6 кандидатських дисертацій.

Активну участь академіки відділення взяли в розробці та проведенні наукових конференцій, круглих столів, семінарів тощо. У звітному періоді відбулося близько 40 доповідей, виступів академіків на міжнародних заходах та близько 150 на всеукраїнських.

Вагомою була участь академіків відділення у роботі експертних та спеціалізованих Вчених рад.

У звітному періоді **Академіки Патріарх ФІЛАРЕТ та Владика Димитрій** здійснили титанічну духовно-мобілізуючу роботу з відродження духовності українського народу, патріотизму та мобілізації на відсіч російському агресору.

Академік Андрущенко В.П., як ректор НПУ ім. М. Драгоманова, успішно впроваджував в навчальний процес сучасні інноваційні технології, керував Вченою радою університету, керував підготовкою докторських та кандидатських дисертацій.

Академік Алексеєнко А.П. Продожила наукові пошуки в сфері розвитку духовності особистості, толерантних засад відносин в українському суспільстві. Написано навчальних посібників – 1, підготовлено навчальних програм -3, видано посібників - 1: Філософія. Навчальний посібник для іноземних студентів 2-го курсу усіх спеціальностей з російською мовою викладання (у колективі співавторів), Розроблено текстів лекцій: 5 текстів лекцій (2 для студентів, 3 для аспірантів та здобувачів) Опубліковано методичних статей - 2, Проведено міжнародних конференцій: Гендер. Екологія. Здоров'я. IV Міжнародна науково-практична конференція (на базі Центру гендерної освіти при кафедрі філософії). Участь у допомозі АТО: участь у ярмарку університету для допомоги воїнам АТО; щомісячна допомога необхідними речами та продуктами пораненим учасникам АТО, що знаходяться у Харківському військовому шпиталі.

Академік Андрієнко О. В. Підготувала спецкурсів з дисциплін: - 5 «Соціальна філософія», «Філософія науки і техніки», «Природно-наукова картина світу», «Цінності європейської цивілізації», «Етика бізнесу та ділового спілкування». Розробила тексти лекцій: -5 (з дисциплін «Соціальна філософія», «Філософія науки і техніки», «Природно-наукова картина світу», «Цінності європейської цивілізації», «Етика бізнесу та ділового спілкування»).

Академік Баранівський В.Ф. приймав активну участь у наукових та науково-практичних конференціях, спеціалізованих вчених радах опублікував 12 наукових статей, зокрема в Інформаційному віснику - 2. На Загальних зборах АНВОУ виступив з доповіддю присв'яченою проблемам філософії та релігії та їх ролі в патріотичному вихованні молоді та воїнів України. Вніс вагомий вклад у підготовку офіцерів Збройних Сил для АТО.

Підготував Спецсеминар з проблем підготовки докторів філософії (ВНЗ «Національна академія управління»). Прийняв участь у науковому проекті «Форум». Нагороди: Відзнака Президії АНВОУ «Святого Володимира», Відзнака Президії НАПН України «К.Д. Ушинський», орден Святого рівноапостольного князя Володимира Великого 2-го ступеня (від Патріарха Київського і Всієї Руси-України Філарета).

Академік Бітаєв В.А. Вніс вагомий вклад у підготовку керівних кадрів культури України, розробляв актуальні проблеми теорії та практики художньої культури, здійснював підготовку докторів та кандидатів наук. Приймав активну участь в конференціях, семінарах тощо. 10 червня 2015 року Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет у Синодальній залі своєї резиденції провів зустріч з президентом міжнародного фонду «Національна академія мистецтв України», професором, заслуженим діячем мистецтв України Валерієм Бітаєвим та президентом національної організації «Зелений Хрест», професором, заслуженим діячем мистецтв України Максимом Тимошенко. Предстоятель Київського Патріархату нагородив Валерія Бітаєва - Орденом святого апостола Андрія Первозванного. Від Національної академії мистецтв України Патріарху була презентована «Українська етнокультурологічна енциклопедія» та передана книга «Родина Тимошенків».

Академік Гвоздік О.І. Як начальник кафедри та науковець вніс вагомий вклад у підготовку офіцерів МВС України, досліджував проблеми юридичної логіки, філософії права, приймав участь у наукових конференціях, семінарах.

Академік Горбатенко В.П. успішно виконував обов'язки голови Спеціалізованої вченої ради по захисту докторських дисертацій, голови Науково-методичної комісії МОН, молоді та спорту України з філософсько-світоглядних дисциплін, виконував обов'язки члена Науково-експертної комісії Міністерства культури України, опублікував статей-4, виступав опонентом та керівником по дисертаціях, рецензентом монографій тощо. Продовжує виконання наукової теми «Підготовка енциклопедії міжнародного права у трьох томах» (керівник теми) на базі Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України.

Академіки Лубський В.І. та Лубська М.В., в співавторстві з Горбаченко Т.Г., видали монографій – 2, підручників – 2, навчальних посібників – 3, наукових та методичних статей – 8. Внесли вагомий вклад у підготовку наукових кадрів, розробку релігієзнавчих проблем.

Академік Муляр В.І. Як завідувач кафедрою проводить роботу по вдосконаленню навчально-виховного процесу, впровадженню інноваційних технологій в начальний процес; опублікував 8 наукових статей, прийняв участь в 6 наукових конференціях. Приймає участь в роботі спецрад, підготував одного науковця. Здійснив 45 публічних виступів. Отримав почесне звання "Заслужений працівник освіти України" – Указ Президента України № 491/2015 від 21.08.2015 р.

Академік Самчук З.Ф. керував відділенням якості вищої освіти ІВО НАПН України, спеціалізованою вченою радою з проблем філософії при ІВО НАПН України; підготував 2-х науковців, опублікував 3 наукові статті, вніс значний вклад в обґрунтування концептуальних засад сучасної вищої освіти.

Академік Степовик Д.В. Продовжив роботу з підготовки монографій, посібників. Вніс вагомий вклад в розвиток української філософської та богословської думки, підтримував зусилля держави та церкви щодо захисту України від російської агресії.

Академік Надольний І.Ф. вніс вагомий вклад у підготовку кадрів, видав 3 наукових статті, виступав на наукових конференціях та семінарах, обґрунтував методологічні основи виховної діяльності підготовки цілісної особистості фахівця.

Академік Саух П.Ю. як ректор Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка проявив високий рівень інноваційного забезпечення навчально-виховного процесу, наукової діяльності. Взяв участь у роботі парламентських слухань по Закону України «Про освіту». Член експертної ради Міністерства освіти і науки України, член спецради в Житомирському державному університеті імені Івана Франка. Розроблених програм-1, спецкурсів – 1, спецсемінарів -1. Написано навчальних посібників -1. Університет уклав угоди про науково-творчу діяльність із Люблінським університетом Іоана Павла II, Сілезьким університетом (Польща); Болонським університетом (Італія); Стамбульським університетом (Туреччина).

Проведено міжнародних конференцій -9

Бере особисту участь в організаціях: віце-президент Української академії акмеології, співголова Конгресу філософів слов'янських країн, член Президії Європейського союзу релігієзнавців та вільнодумців, член Міжнародного нью-йоркського клубу «Лідерство в освіті» та Клубу ректорів Європи (CRE), член Наглядової ради Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Союз обдарованої молоді», один із наукових керівників та авторів експерименту «Розвиток вальдорфської педагогіки в Україні».

Участь у допомозі АТО: допомога 95-й Житомирській бригаді (ковдри); Житомирському військовому госпіталю (холодильник) тощо.

Відзнаки: Ордени «Святого Юрія Переможця» та «Святого Миколая Чудотворця» Української Православної Церкви Київського Патріархату .

Академік Цикін В.О. Кількість і назва розроблених програм: 4. (Філософія, Методологія наукового дослідження, Філософія науки, Програма для складання кандидатського екзамену з філософії). Керівництво аспірантами, докторантами та аспірантами здобувачами: 2 аспіранти та 1 здобувач. Видано монографій, метод рекомендацій, розроблено патентів-2. Розроблено текстів лекцій: 6. Опубліковано методичних статей: 2. Участь у науково-методичних конгресах: 5. Відзнаки: Грамота Ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (2015 р.), Грамота Голови Обласної державної адміністрації (2015 р.)

Академік Цимбал Т.В. активно впроваджувала нові форми та методи навчання, підготувала 1 науковця, керівник 3-х здобувачів. Розробила 1 –

програму з філософії для аспірантів, опубліковано статей (в.ч. у виданнях ВАК, міжнародних, науко метричних: 8 (з них 3 – ВАК, 1 – заруб.) Розроблено текстів лекцій, ситуаційних задач - 10
Опублікувала наукових статей – 4.
Бере особисту участь в ГО «Кривий Ріг – Євромайдан»
Очоловала проект Інституту пам'яті НАН України «Пам'ять про Майдан» у м.Кривому Розі.

Участь у допомозі АТО: волонтерська допомога (продукти, речі, фінансова допомога). Волонтерська допомога. Син – учасник АТО,

Академік Хоружий Г.Ф. продовжив роботу щодо дослідження проблем вищої освіти в Україні, налагоджував взаємозв'язки з університетами Європи: Болонським, Міланським, Віденським, Празьким, Краковським тощо. Підготував монографію «Європейська політика вищої освіти», видав 5 статей, прийняв участь в 6 конференціях (в т.ч.-3-х міжнародних).

Академік Чорний В.С. Як начальник кафедри військового ВНЗ вніс значний вклад у підготовку військових кадрів. Керував НДР «Захист», керівник постійно діючого семінару «Удосконалення морально-психологічного стану військовослужбовців ЗСУ», приймав участь у роботі спецрад. Видав 1 підручник, 11 статей. Досліджував проблеми державного та військового управління, морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил).

Академік Шандор Ф.Ф. розробив наукових програм- 6, спецкурсів -3, підготував навчальних посібників -2, монографій -2, керував НДР -2, підготовлено вчених -2, опубліковано методичних статей -2. Участь у науково-методичних конгресах -3. Виступив з публічними доповідями -21, по телебаченн.-10, статті в медіа – 18. Як проректор, уклав Угоди про науково-творчу діяльність з Егер, Угорщина (Педінститут), Кошіце, Словаччина (Технічний університет), Іглава, Чехія (Технічний інститут)

Вніс вагомий вклад в патріотичне та військово-патріотичне виховання студентів Ужгородського університету.

Участь у допомозі АТО: перебування з групою волонтерів в секторі Тоненьке (ДАП), співпраця з волонтерами в Закарпатській області

**Академік-секретар відділення філософії
доктор філософських наук, професор,
Заслужений працівник освіти України**

В.Ф. Баранівський